

CIRCULAIRE PROVINCIEFONDS
van 31 mei 2011

Datum

Ons kenmerk
2011-

Onderdeel
cluster Bestuurlijke en Financiële
Verhoudingen

Inlichtingen
zie onder

Aantal bijlagen
.....

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Aan - Gedeputeerde Staten van de provincies
- Dagelijks bestuur van het
Interprovinciaal Overleg

Onderwerp provinciefonds

Doelstelling bekendmaking van beleid en
het geven van informatie

**Relatie met andere
circulaires** septembercirculaire 2008 (2008-397802),
junicirculaire 2009 (2009-319713),
septembercirculaire 2009 (2009-489377),
decemberbrief 2009 (2009-713072),
maartcirculaire 2010 (2010-121315),
meircirculaire 2010 (2010-346511),
septembercirculaire 2010 (2010-601997).
maartcirculaire 2011 (2011-200048603).

Geldig tot 1 juli 2012

Inlichtingen

E-mail

Internet www.rijksoverheid.nl

Voorwoord

Voor u ligt de meicirculaire 2011 van het provinciefonds. In deze circulaire informeer ik u over de provinciefondsuitkeringen voor de jaren 2011 en verder.

Op 21 april 2011 hebben de onderhandelaars namens het Rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen een Bestuursakkoord ondertekend. In deze meicirculaire zijn de mutaties als gevolg van het Bestuursakkoord verwerkt. Daarbij geldt uiteraard dat ingeval het akkoord niet wordt gefinaliseerd dit consequenties voor deze mutaties heeft.

Zo is rekening gehouden met de herinvoering in 2012 van de 'trap op, trap af-systematiek', de koppeling van het provinciefonds aan de ontwikkeling van de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven, waardoor deze circulaire weer nieuws brengt over het jaarlijkse accres. Het accres 2012 en ook het accres voor de gehele kabinetsperiode 2012-2015 liggen substantieel hoger dan vermeld in de decembercirculaire 2010. De circulaire bevat daarnaast nadere informatie over maatregelen aangaande het provinciefonds zoals de decentralisaties. Tenslotte wordt ook de nieuwe verdeling van het provinciefonds 2012 en verder in deze circulaire uiteengezet.

Mede namens de staatssecretaris van Financiën,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.P.H. Donner

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
1. ACCRES EN BESTUURSAKKOORD	4
1.1 ONTWIKKELING ACCRESSEN 2012-2015.....	4
1.2 BESTUURSAKKOORD	7
2. HET NIEUWE VERDEELMODEL	9
3. UITKERINGSJAAR 2011.....	12
3.1 OPBOUW UITKERINGEN 2011.....	12
3.2 INNOVATIE ENERGIEBESPARING GEBOUWDE OMGEVING	14
3.3 PIEKEN IN DE DELTA.....	14
3.4 LUCHTHAVENS.....	14
3.5 DECENTRALISATIE FES -GELDEN BEDRIJVENTERREINEN	14
3.6 VERZAMELTABEL OVERIGE WIJZIGINGEN.....	15
3.7 UITKERINGSFACTOR EN BEDRAGEN PER EENHEID.....	15
3.8 AANPASSING VOORSCHOTBETALINGEN.....	15
4. UITKERINGSJAAR 2012	17
4.1 OPBOUW UITKERINGEN 2012	17
4.2 DECENTRALISATIE-UITKERING OEM	18
4.3 JULIANASLUIS.....	20
4.4 VERZAMELTABEL OVERIGE WIJZIGINGEN.....	20
4.5 UITKERINGSFACTOR EN BEDRAGEN PER EENHEID.....	20
5. MEERJARENPECTIEF	22
5.1 OPBOUW UITKERINGEN 2013-2016.....	22
5.2 ALGEMENE UITKERING, TABEL UITKERINGSFACTOREN	23
6. OVERIGE MEDEDELINGEN	24
6.1 LOON- EN PRIJSONTWIKKELING.....	24
6.2 EVALUATIE BTW-COMPENSATIEFONDS (BCF)	24

1. Accres en Bestuursakkoord

1.1 Ontwikkeling accressen 2012-2015

De raming van de algemene uitkering is opwaarts bijgesteld, zowel voor 2012 als voor de gehele kabinetsperiode 2012-2015. Van het accres is een deel afgezonderd als “aanvullende algemene mutatie”. De herinvoering van de normeringssystematiek gaat niet gepaard met een herinvoering van de behoedzaamheidsreserve. De maartcirculaire zal niet meer verschijnen.

Introductie

Het gemeente- en provinciefonds ontwikkelen zich sinds 1995 evenredig met de netto gecorrigeerde rijksuitgaven (NGRU). Nemen de NGRU van jaar op jaar toe, dan neemt ook de algemene uitkering van de fondsen toe. Bij een afname van de NGRU geldt het omgekeerde. De groei of krimp van de fondsen als gevolg van deze normeringssystematiek wordt accres genoemd.

In het voorjaar van 2009 is in verband met de financiële en economische crisis afgesproken om de normeringssystematiek gemeente- en provinciefonds buiten werking te stellen voor de jaren 2009 – 2011. Na de evaluatie van de normeringssystematiek vorige zomer hebben VNG en IPO aangegeven de systematiek graag weer in werking te stellen. In het regeerakkoord is besloten om de systematiek met ingang van 2012 opnieuw in te voeren. In het Bestuursakkoord tussen Rijk en medeoverheden is deze afspraak herbevestigd.

Tijdpad

Gemeenten en provincies starten hun begrotingsvoorbereiding al vóór de publicatie van de meicirculaire. Het Rijk berekent de accressen op basis van het Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau en de voorjaarsbesluitvorming van het kabinet zoals gepubliceerd in de Voorjaarsnota. De accressen zijn afhankelijk van de ontwikkeling van de NGRU, die pas aan het einde van het besluitvormingstraject definitief vast te stellen is. Om die reden wordt dan pas een nieuwe accresraming berekend.

De fondsbeheerders willen enerzijds een zo betrouwbaar mogelijke accresraming presenteren, anderzijds willen zij de medeoverheden behulpzaam zijn bij hun begrotingsvoorbereiding. Deze twee uitgangspunten vragen echter om een verschillend publicatiemoment van de meicirculaire. Als oplossing voor dit dilemma hebben de

fondsbeheerders besloten om medio mei de meerjarige accresraming uit de meicirculaire op internet te publiceren. De meicirculaire provinciefonds zelf wordt voor 1 juni, gelijktijdig met de Voorjaarsnota gepubliceerd. De periode tussen de voorpublicatie van de accressen en de publicatie van de circulaire wordt gebruikt om de accrescijfers in de circulaire te verwerken en mutaties te duiden.

De accresraming die gepresenteerd wordt op internet en in de meicirculaire, kan afwijken van de definitieve accresraming in de Voorjaarsnota. Voor de accresraming in de circulaire wordt in verband met de benodigde verwerkingstijd namelijk de NGRU-stand van medio mei gebruikt, terwijl in de Voorjaarsnota de gehele voorjaarsbesluitvorming is verwerkt. Een eventueel verschil wordt in de septembercirculaire verwerkt.

Accressen en aanvullende algemene mutatie 2012-2015

De voorjaarsbesluitvorming van het kabinet Rutte-Verhagen leidt tot lagere NGRU in 2011 dan waarvan bij de Startnota werd uitgegaan. Omdat voor 2011, conform het Aanvullend Beleidsakkoord uit 2009, de normeringssystematiek nog buiten werking is gesteld, resulteren de lagere NGRU in dat jaar niet in lagere accressen. Het heeft echter wel een effect op de accressen voor de jaren 2012 en verder, wanneer de normeringssystematiek weer in werking wordt gesteld. Door de lagere NGRU in 2011, treedt een hogere groei van de NGRU op tussen 2011 en 2012. Dit leidt tot een hoger accres voor de periode 2012 en verdere jaren ten opzichte van de stand Startnota. Onderstaande tabel vat de gevolgen van de voorjaarsbesluitvorming (stand besluitvormingsmemorandum) voor de accressen 2012-2015 samen.

Tabel 1.1: Accressen 2012-2015

Uitkeringsjaar	2012	2013	2014	2015
1. Accres conform internetpublicatie	11	11	26	11
2. Waarvan aanvullende algemene mutatie	4	1	1	1
3. Waarvan accres normeringssystematiek	7	10	25	10
4. Accres in procenten	0,55%	0,74%	1,84%	0,69%
5. Verschil t.o.v. decembercirculaire 2010	11	5	-5	-1
6. Cumulatief verschil t.o.v. decemberraming 2010	11	16	11	10

De lagere NGRU voor 2011 worden onder andere veroorzaakt door verschillende kasschuiven. Het betreft hier zowel uitgaven voor 2011 die naar voren zijn gehaald en al in 2010 zijn gerealiseerd als uitgaven die van 2011 zijn doorgeschoven naar latere jaren. Een voorbeeld hiervan zijn de uitgaven aan de nationale politie die zijn doorgeschoven naar 2012 en verder. Beide kasschuiven zorgen ervoor dat de NGRU voor 2011 lager uitvallen en laten daardoor een hogere relatieve groei van de NGRU tussen 2011 en 2012 zien. Een andere

verklaring voor de positieve mutatie van de accessen is de hoger uitgevallen winstafdracht van DNB.

Volgens de huidige stand van de NGRU ontvangen provincies vanaf 2012 de bedragen zoals vermeld in regel 1. De bedragen vallen uiteen in een deel aanvullende algemene mutatie en een deel accres volgens de normeringssystematiek. Over dit onderscheid zijn de provincies niet eerder geïnformeerd. De aanvullende algemene mutatie vindt zijn oorsprong in maatregelen uit het Regeerakkoord op het gebied van de sociale zekerheid. Tegenover ombuigingen die relevant zijn voor de NGRU (Wajong, WSW, reïntegratie WWB) staan namelijk hogere uitgaven aan de WWB (I-deel) die niet relevant zijn voor de NGRU. De ombuigingen leiden dus tot lagere accessen, maar de hogere uitgaven aan het I-deel van de WWB leiden niet tot hogere accessen. Voor deze asymmetrie hebben de fondsbeheerders vorig najaar besloten ten voordele van de gemeenten en provincies te corrigeren. De aanvullende reeks vloeit niet voort uit de normeringssystematiek en kan niet achteraf waargenomen worden. Daarom is er voor gekozen om de aanvulling apart te houden en nu al vast te zetten. De aanvullende reeks, oplopend tot € 7 miljoen cumulatief, is gereserveerd en zal bij Miljoenennota worden overgeboekt naar het provinciefonds.

Zonder de aanvullende algemene mutatie zouden provincies de bedragen uit regel 3 hebben ontvangen, namelijk het accres zoals rechtstreeks voortvloeit uit de toepassing van de normeringssystematiek. Beide bedragen – hoewel dus onderscheiden – zijn op gelijke wijze vrij besteedbaar door de provincies.

Als service richting provincies volgt in tabel 1.2 een indicatie van de reële accessen.

Tabel 1.2: Nominale en reële accessen 2012-2015

Uitkeringsjaar	2012	2013	2014	2015
Nominaal accres in procenten	0,55%	0,74%	1,84%	0,69%
Prijsonwikkeling BBP*	2,25%	1,96%	1,83%	1,72%
Reëel accres in procenten	-1,70%	-1,22%	0,01%	-1,03%

* Bron: Centraal Planbureau (bewerkt)

Het nominale accres geeft de jaarlijkse procentuele groei van het gemeente- en provinciefonds aan. Defleren van de nominale groeipercentages met de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP) geeft een indicatie van de reële groei van de accessen. De reële accessen geven de groei gecorrigeerd voor de relatieve prijsontwikkeling van het 'mandje rijksuitgaven' weer. Deze reële inkomstenontwikkeling voor de gemeenten en provincies (de fondsen) wijkt af van het individuele uitgavenpatroon van gemeenten en provincies. In andere woorden: de volume- en prijsontwikkeling bij individuele

gemeenten of provincies ('mandje gemeente-/provincie-uitgaven') verschilt met die van het Rijk. De reële accessen zijn daarmee niet meer dan richtinggevend op fondsniveau. Gemeenten en provincies met statistieken over hun eigen volume- en prijsontwikkeling van de uitgaven kunnen uitgaan van de nominale accessen en deze desgewenst hiermee defleren.

Maartcirculaire gemeente- en provinciefonds

Uit de evaluatie van de normeringssystematiek is gebleken dat de bijstelling van de accessen in de septembercirculaire bij medeoverheden in een behoefte voorziet. De VNG heeft echter te kennen gegeven – en het IPO sluit zich daarbij aan - dat de maartcirculaire een versturende invloed op het proces rond de gemeentelijke jaarrekening heeft. Het Rijk heeft daarom besloten om met ingang van 2012 de maartcirculaire af te schaffen. Het definitieve accres over jaar t-1 uit de maartcirculaire wordt voortaan in de meicirculaire gepubliceerd. De afgelopen jaren (d.w.z. tot de buitenwerkingstelling van de normeringssystematiek in 2009) was het definitieve accres in de maartcirculaire veelal lager dan het accres uit de septembercirculaire; het is niet zeker dat de komende meicirculaires ook dat patroon laten zien. De septembercirculaire blijft behouden om gemeenten en provincies te informeren over de tussentijdse bijstelling van de accresraming. In samenhang met het reduceren van het aantal bijstellingsmomenten wordt de bevoorschotting op grond van de bijstelling van de accresraming, behalve in mei, ook in september aangepast.

Behoedzaamheidsreserve

Met het opnieuw in werking treden van de normeringssystematiek in 2012 voor de voeding van het gemeente- en provinciefonds wordt geen nieuwe behoedzaamheidsreserve ingevoerd. Ervaringen uit het verleden leren dat gemeenten en provincies een deel van de behoedzaamheidsreserve al meenamen bij het opstellen van de begroting. De beoogde stabilisatiefunctie van de behoedzaamheidsreserve kwam hierdoor niet tot haar recht.

1.2 Bestuursakkoord

Op 21 april 2011 hebben het Rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen een Bestuursakkoord afgesloten.

Een van de belangrijke doelen van het sluiten van dit bestuursakkoord is overeenstemming bereiken tussen rijk en decentrale overheden over de in het regeerakkoord aangekondigde decentralisaties in combinatie met de bezuinigingen op dezelfde onderwerpen. Deze decentralisaties hebben grote bestuurlijke, financiële en organisatorische gevolgen voor de decentrale overheden. In het bestuursakkoord op hoofdlijnen worden de kaders aangegeven

voor de decentralisaties en wordt een eerste aanzet gegeven voor een nadere uitwerking. Belangrijke kaders zijn decentralisatie naar de algemene fondsen en maximale beleidsvrijheid voor de decentrale overheden. Sommige onderwerpen worden in deelakkoorden verder uitgewerkt. Het eerste deelakkoord, het deelakkoord water, is vrijwel parallel met het akkoord op hoofdlijnen tot stand gekomen.

Voor de provincies zijn de belangrijkste onderwerpen in het bestuursakkoord de decentralisaties met betrekking tot natuur en ruimtelijke ordening. De rol van de provincies in het ruimtelijk-economisch domein is bevestigd. Het Rijk trekt zich terug uit het regionaal-economisch domein. Dit heeft gevolgen voor de instrumenten die de afgelopen periode zijn ingezet.

De onderhandelingen over een deelakkoord over natuur en de uitwerkingen van de decentralisatie van de ruimtelijke ordening zijn op dit moment nog in volle gang. Het plan van aanpak voorziet erin dat uiterlijk op 15 juni 2011 overeenstemming wordt bereikt over een uitgewerkt deelakkoord natuur/ILG.

Niet aangekondigd in het regeerakkoord, maar wel in lijn daarmee, is de in het bestuursakkoord opgenomen decentralisatie van de brede doeluitkering (BDU) verkeer en vervoer. De BDU Verkeer en Vervoer wordt overgeheveld naar de algemene fondsen. Tot het moment waarop het kabinetsvoornemen afschaffing van de WGR+ wordt geëffectueerd, wordt de huidige BDU-systematiek gehandhaafd.

Zodra de uitwerking inzicht biedt in de details aangaande het provinciefonds zullen deze in de provinciefondscirculaire worden opgenomen.

2. Het nieuwe verdeelmodel

Beschrijving

In de brief aan de Tweede Kamer van 29 maart 2011 zijn de uitkomsten van het nieuwe verdeelmodel voor het provinciefonds gepresenteerd. De vertaling van de nieuwe uitgavenijkpunten naar verdeelformules moest op dat moment nog plaatsvinden. Die vertaalslag is nu gemaakt en de uitkomst ervan is als basis voor het uitkeringsjaar 2012 gebruikt.

De voornaamste kenmerken van het nieuwe model zijn:

- Een onderscheid tussen beheertaken en ontwikkeltaken;
- De opsplitsing van het cluster Ruimte in drie clusters;
- Een aantal nieuwe maatstaven;
- Een hoger bedrag per eenheid voor de inkomstenmaatstaf opcenten motorrijtuigenbelasting;
- De introductie van een decentralisatie-uitkering op basis van de ontwikkeltaken enerzijds en het rendement over de verkoopopbrengst van energiebedrijven anderzijds.

De kerncijfers voor 2012 zijn opgenomen in de bijlagen 9 tot en met 11. In de bijlagen 9 en 10 zijn de bedragen per eenheid van de maatstaven en het aantal eenheden van de maatstaven per provincie opgenomen. Bijlage 11 bevat de opbouw van de nieuwe decentralisatie-uitkering. Enkele onderdelen zijn in de decentralisatie-uitkering opgenomen om op dit moment onnodige nieuwe herverdeeleffecten te voorkomen. Op korte of langere termijn zal de mogelijkheid worden bezien om die onderdelen alsnog om te zetten in verdeelmaatstaven. De nieuwe decentralisatie-uitkering is in tegenstelling tot de bestaande decentralisatie-uitkeringen afhankelijk van de uitkeringsfactor. Bijlage 12 bevat een overzicht van die bestaande decentralisatie-uitkeringen. Bijlage 13 vat de uitkeringen samen. Ten slotte bevat bijlage 14 een overzicht van de maatstaven van het nieuwe verdeelmodel. De verdeling is gebaseerd op de nieuwste stand van zaken voor wat betreft decentralisatie-uitkeringen, accres, taakmutaties en basisgegevens.

Achtergrond

De belangrijkste reden om te komen tot een nieuwe verdeling was de scheefheid in taken tussen de provincies die niet te verklaren zijn uit een verschil in taken of risico's.

In het nieuwe verdeelmodel wordt onderscheid gemaakt tussen beheer- en ontwikkeltaken, omdat beide andere verdeelcriteria vragen. Het beheerdeel omvat de vaste jaarlijks

terugkerende kosten, bijvoorbeeld het betalen van de salarissen, onderhoud provinciehuis, wegen, groen, etc. Het ontwikkeldeel van het provinciefonds betreft taken zoals aanleg van nieuwe wegen, integrale gebiedsontwikkeling in het landelijk gebied, natuur en bodemsanering, maar ook taken met betrekking tot buitengewone groei en krimp. Het kan zowel gaan om eindige taken als om continue taken. Door rekening te houden met ontwikkeltaken wordt aangesloten bij het provinciale profiel waarin de provincies een rol krijgen als gebiedsregisseur in het ruimtelijke domein, zoals ook het regeerakkoord dat aangeeft. Het onderscheid tussen beheer- en ontwikkeltaken zorgt er ook voor dat beter kan worden aangesloten bij het uitgangspunt dat het verdeelmodel kostengeoriënteerd moet zijn.

Het onderzoeksbureau Cebeon heeft de ijkpunten voor de nieuwe uitgavenclusters opgesteld. Het ijkpunt voor het beheerdeel is met € 300 miljoen verlaagd. Op deze wijze is invulling gegeven aan de structurele korting op het provinciefonds van € 300 miljoen. Dit besluit is genomen door het vorige kabinet in het kader van het aanvullend beleidsakkoord. De verlaging van € 300 miljoen is terug te voeren op het feit dat sociale taken niet meer tot de kerntaken van de provincies worden gerekend en door het toepassen van een sober en doelmatig uitvoeringsniveau. In het cluster voorzieningen resteert nog een aantal cultuurtaken, zoals bijvoorbeeld de regionale omroepen, bibliotheken en de archieven.

Op 26 mei 2011 heeft Cebeon zijn rapport uitgebracht over de omzetting van ijkpunten in maatstaven. De voorstellen uit het rapport zijn overgenomen.

Overige eigen middelen en verkoopopbrengsten energiebedrijven

In het verdeelmodel wordt er rekening mee gehouden dat provincies in staat zijn een deel van de ijkpunten te financieren met eigen inkomsten uit de zogenaamde “overige eigen middelen” (OEM). De OEM in het nieuwe verdeelmodel wordt samengesteld uit twee onderdelen. Er is een vast deel van 5,48% dat wordt verondersteld voor alle provincies. Dit vaste deel is op voorhand in mindering gebracht op alle maatstaven en op de nieuwe decentralisatie-uitkering. Voor het variabele deel is gekozen om 35% van de geraamde inkomsten uit energiebedrijven (situatie in 2016) mee te nemen met een fictief rendement van 3%. Op deze wijze wordt verondersteld dat de provincies het fictieve rendement inzetten voor de ontwikkeltaken op hun eigen grondgebied. Dit deel maakt onderdeel uit van de nieuwe decentralisatie-uitkering.

Ook de opcenten motorrijtuigenbelasting zijn een financieringsbron voor de provincies. De werking van de desbetreffende verdeelmaatstaf is ongewijzigd gebleven.

Herverdeeleffecten

Met de verdeling van de uitname van € 290 miljoen in 2011 volgens het voorstel van de provincies hebben op Flevoland na alle provincies in 2011 een daling van de provinciefondsuitkering ondervonden. In 2012 zullen sommige provincies met een verdere daling te maken krijgen, terwijl van andere de uitkering zal stijgen. Doordat de omzetting in maatstaven niet heeft geresulteerd in nieuwe herverdeeeffecten, afgezien van de zeer bescheiden aanpassingen volgens het Cebeonrapport, wijkt het beeld niet af van het beeld volgens de brief aan de Tweede Kamer van 29 maart 2011. Een analyse van herverdeeeffecten op basis van gegevens over het uitkeringsjaar 2011 heeft dit beeld bevestigd.

Tegelijkertijd speelt de normale dynamiek van de verdeelmaatstaven (onder meer de opcenten MRB; iets versterkt door het grotere gewicht). Ten slotte zijn er het accres en een effect van de omzetting van de uitname muskusrattenbestrijding in maatstaven.

3. Uitkeringsjaar 2011

3.1 Opbouw uitkeringen 2011

In tabel 3.1 geven wij een geactualiseerde opbouw tabel 2011.

De kolom 'ramingen decembercirculaire 2010' vermeldt alleen dan de bedragen uit de decembercirculaire als de bedragen in deze circulaire zijn bijgesteld. Hierdoor wordt zichtbaar gemaakt waar zich bijstellingen in de bedragen ten opzichte van de decembercirculaire hebben voorgedaan en hoe groot deze zijn. In de maartcirculaire van 2011 is in § 1.1 de definitieve opbouw tabel voor het uitkeringsjaar 2010 opgenomen. De overige wijzigingen en de eventuele nieuwe ontwikkelingen van de uitkeringen 2011 ten opzichte van de decembercirculaire van 2010, die uit tabel 2.1 blijken, lichten wij toe in de volgende paragrafen.

Tabel 3.1 Opbouw uitkeringen 2011, in miljoenen euro's

	ramingen december circulaire van 2010	ramingen deze circulaire	waarvan:	
			algemene uitkering	integratie- uitkeringen
Uitkeringen 2010	1482,079	1.481,846	1.258,813	223,033
Algemene mutaties				
- accres 2011		6,207 [@]	6,207	
- incidentele bijdrage akkoord medeoverheden		-10,000 [@]	-10,000	
- loon- en prijscompensatie over taakmutaties		pm	pm	
- BTW-compensatiefonds		-0,300 [@]	-0,300	
- uitname pf		-290,000 [@]	-487,358	197,358
- uitname muskus- en beverrattenbestrijding		-19,000 [@]	-31,469	12,469
- uitname pf tbv NUP		-0,500 [@]	-0,500	
- onderzoek kosten Fvw	0,520	0,653	0,653	
Cluster Infrastructuur				
- RSP Zuiderzeelijn	pm	-13,552 [@]		-13,552
- pieken in de delta		19,666		19,666
Cluster Ruimte				
- luchthavens		0,023		0,023
- basisregistraties		-0,063 [@]	-0,063	
- ISV		76,387 [@]		76,387
- excellente gebieden		-0,100 [@]	-0,100	
- Topper-gelden bedrijventerreinen		-40,000 [@]		-40,000
- FES-gelden bedrijventerreinen		4,310		4,310
- krimp		-14,750 [@]		-14,750
- behoud en benutting van de archeologische structuur		-0,207 [@]		-0,207
Cluster Water en milieu				
- invoeringskosten WABO		-9,000 [@]	-9,000	
- SLOK		-0,470 [@]		-0,470
- bodemsanering		-9,010 [@]		-9,010
- elektrisch varen	-0,175	0,000 [@]		0,000
- innovatie energiebesparing gebouwde omgeving		0,900		0,900
Cluster Voorzieningen bevolking				
- externe veiligheid		20,000 [@]		20,000
- restauratie rijksmonumenten		-19,000 [@]		-19,000
- tijdbeleid		-0,200 [@]		-0,200
- lokaal emancipatiebeleid		-0,129 [@]		-0,129
- projectplan Personeelsvoorziening		-0,621 [@]		-0,621
Uitkeringen 2011		1.183,090	726,883	456,207 *
* waarvan:				
decentralisatie-uitkering uitname provinciefonds				197,358
decentralisatie-uitkering uitname muskus- en beverrattenbestrijding				12,469
integratie-uitkering rivierdijkversterking/hoofdwaterkeringen				42,202
decentralisatie-uitkering RSP Zuiderzeelijn				15,884
decentralisatie-uitkering pieken in de delta				19,666
decentralisatie-uitkering cultuurparticipatie				8,123
decentralisatie-uitkering bodemsanering				56,429
decentralisatie-uitkering SLOK				1,222
decentralisatie-uitkering elektrisch varen				0,175
decentralisatie-uitkering innovatie energiebesparing gebouwde omgeving				0,900
decentralisatie-uitkering luchthavens				0,991
decentralisatie-uitkering ISV				76,387
Decentralisatie-uitkering FES-gelden bedrijventerreinen				4,310
decentralisatie-uitkering lokaal emancipatiebeleid				0,092
decentralisatie-uitkering externe veiligheid				20,000
¹ Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in dit hoofdstuk niet wordt toegelicht. Zie verzameltabel 2.2.				
² Deze kolom is alleen ingevuld als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd.				
² Zie tabel 1.1 (de definitieve opbouw tabel 2010) van de maartcirculaire provinciefonds van 3 maart 2011 (2011-2000048603).				

3.2 Innovatie energiebesparing gebouwde omgeving

Ter ondersteuning van het proces om te komen tot zeer energiezuinige nieuwbouw in Noord-Nederland (de zogeheten koplopergebieden) ontvangt de provincie Groningen € 0,9 miljoen via een decentralisatie-uitkering uit het provinciefonds.

3.3 Pieken in de Delta

Voor het programma Pieken in de Delta waarbij bedrijven, kennisinstellingen en samenwerkingsverbanden in de periode 2006 – 2010 subsidie konden krijgen bij gebiedsgerichte projecten voor ontwikkeling en toepassing van hoogwaardige kennis, wordt in het overgangsjaar 2011 eenmalig € 19,666 miljoen toegevoegd aan het provinciefonds via een decentralisatie-uitkering voor de provincies Overijssel (€ 2,75 miljoen), Gelderland (€ 2,75 miljoen), Utrecht (€ 2 miljoen), Zeeland (€ 0,2 miljoen), Groningen (€ 10 miljoen) en Zuid-Holland (€ 1,966 miljoen).

3.4 Luchthavens

De Regelgeving Burger- en Militaire Luchthavens is per 1 november 2009 in werking getreden door opname hiervan in de Wet Luchtvaart. Hierdoor zijn de provincies bevoegd gezag geworden voor de gedecentraliseerde luchthavens. In 2006 zijn afspraken gemaakt over de rijksbijdrage ter dekking van de kosten van de provincies tussen het Rijk en het IPO. Deze zijn vastgelegd in een brief van 7 februari 2006 met kernmerk DGTt706.006525.

Recent zijn voor de gehele resterende looptijd afspraken gemaakt met het IPO. De rijksbijdrage voor 2011, 2012, 2013 en 2014 bedraagt € 933.306 per jaar. Dit bedrag is/wordt in de eerste twee uitvoeringsjaren (1 november 2009 t/m 31 oktober 2011) vermeerderd met 10% implementatietoeslag. Tevens maakt I&M nog de secretariaatskosten 2011 over voor de resterende luchthavens die op dit moment nog geen omzettingsbesluit hebben. Voor 2011 resulteert dit in een totale bijdrage van € 991.000.

3.5 Decentralisatie FES-gelden bedrijventerreinen

Deze voormalige FES-middelen zijn bestemd voor de bedrijventerreinen genoemd in bijlage 3 en worden gedecentraliseerd zoals is afgesproken in de bestuurlijke afspraken. Het gaat om projecten van nationaal belang die de economische structuur van Nederland versterken.

3.6 Verzameltabel overige wijzigingen

De opbouwtable 2011 in § 3.1 bevat een aantal wijzigingen die in dit hoofdstuk niet nader worden toegelicht. De wijzigingen zijn reeds toegelicht in voorgaande circulaire. Onderstaande tabel 3.6 geeft de vindplaats van de toelichting en het bedrag van de wijzigingen.

Tabel 3.6 Verzameltabel overige wijzigingen (opbouwtable 2011)

Onderwerp/maatregel	circulaire/vindplaats	ing in EURmln
accres 2011	junicirculaire 2009, § 1.1	6,207
incidentele bijdrage	junicirculaire 2009, § 1.1	-10,000
BTW-compensatiefonds	junicirculaire 2009, § 3.2	-0,300
uitname pf	meircirculaire 2010, § 3.2	-290,000
uitname muskus- en bevr	meircirculaire 2010, § 3.3	-19,000
uitname pf tbv NUP	septembercirculaire 2010, § 3.2	-0,500
onderzoek kosten Fvw	maartcirculaire 2011, § 1.3	0,653
RSP Zuiderzeelijn	maartcirculaire 2011, § 2.1	-13,552
bodemsanering	septembercirculaire 2010, § 2.6	-9,010
ISV	meircirculaire 2010, § 3.5	76,387
basisregistraties	septembercirculaire 2008, § 4.4	-0,063
SLOK	septembercirculaire 2008, § 4.5	-0,470
Externe veiligheid	meircirculaire 2010, § 3.6	20,000
Elektrisch varen	maartcirculaire 2011, § 2.2	0,000

3.7 Uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

De algemene uitkering 2011 bedraagt naar de huidige inzichten € 726,883 miljoen.

De uitkeringsfactor voor het uitkeringsjaar 2011 stellen wij voorlopig nader vast op 1,418027. Hierbij is rekening gehouden met de onderwerpen uit de voorgaande paragrafen.

De voorlopige bedragen per eenheid van de algemene verdeelmaatstaven voor het uitkeringsjaar 2011 zijn opgenomen in bijlage 1.

In bijlage 2 gaan wij in op de gegevens voor de verdeelmaatstaven die mede zijn gebruikt voor de berekening van de verdeling van de algemene uitkering.

3.8 Aanpassing voorschotbetalingen

In de bijlagen 2 en 3 geven wij een overzicht van de geactualiseerde verdelingen van de algemene uitkering, de integratie- en decentralisatie-uitkeringen.

De voorschotbetalingen zullen met ingang van 4 juli 2011, week 28 (termijn 27), aan de geactualiseerde verdelingen uit bijlage 4 worden aangepast. De bedragen zijn zoals gewoonlijk afgerond op hele euro's.

In bijlage 5 zijn de voorschotbetalingen tot en met week 27 (termijn 26) opgenomen, uitgesplitst naar de afzonderlijke onderdelen. Op basis van de bijlagen 4t/m 6 zijn de geactualiseerde voorschotbetalingen per week berekend, uitgesplitst naar algemene uitkering en integratie/decentralisatie-uitkeringen. Deze voorschotten treft u aan in bijlage 7.

De voorschotbetalingen op de uitkeringen uit het provinciefonds 2011 zullen in september 2011 worden aangepast aan de dan actuele omvang en verdeling van de uitkeringen voor 2011.

Voor de volledigheid wijzen wij erop dat u aan de berekening van de voorschotten geen rechten kunt ontlenen voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen. De betalingen van de voorschotten vinden voor een aantal provincies zoals gebruikelijk plaats op de provinciale rekeningen bij de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten. Bij een aantal andere provincies zullen op hun verzoek de betalingen van de voorschotten via andere banken verlopen.

4. Uitkeringsjaar 2012

4.1 Opbouw uitkeringen 2012

De opbouw van de uitkeringen over 2012 geven wij hieronder weer in tabel 4.1. In de tabel zijn uitsluitend de clusters vermeld waarin zich een mutatie voordoet ten opzichte van 2011. De clusterindeling is aangepast ten opzichte van die in 2011. Het cluster Infrastructuur is Verkeer en Vervoer geworden en het cluster Ruimte is opgesplitst in Natuur en Recreatie, Economische Zaken en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Na de tabel lichten wij de voorziene mutaties ten opzichte van 2011 toe, zoals deze naar de huidige inzichten luiden. De mutaties die in eerdere circulaire bekend zijn gemaakt zullen, indien ongewijzigd, niet worden toegelicht.

Tabel 4.1 Opbouw uitkeringen 2012, in miljoenen euro's

	ramingen december circulaire van 2010	ramingen deze circulaire	waarvan:	
			algemene uitkering	integratie- uitkeringen
Uitkeringen 2011	1482,079	1.183,090	726,883	456,207
Algemene mutaties				
- accres		7,000 [@]	7,000	
- aanvullende algemene mutatie		-4,000	-4,000	
- uitname pf		-20,000 [@]	-20,000	
- overheveling du uitname pf 2011 naar au		197,358	197,358	
- afloop du uitname pf		-197,358 [@]		-197,358
- du vermogens 2012		0,000	-399,400	399,400
- overheveling du muskusratten naar au		12,469 [@]	12,469	
- afloop du muskusratten		-12,469 [@]		-12,469
Cluster Verkeer en Vervoer				
- RSP Zuiderzeelijn		pm		pm
- pieken in de delta		-19,666		-19,666
- Julianasluis		2,700		2,700
Cluster Economische Zaken				
- luchthavens		-0,058		-0,058
- Topper-gelden bedrijventerreinen		24,330 [@]		24,330
- FES-gelden bedrijventerreinen		-4,310		-4,310
Cluster Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening				
- ISV		-17,353 [@]		-17,353
Cluster Water en milieu				
- rivierdijkversterking		-42,202 [@]		-42,202
- SLOK		-1,222		-1,222
- bodemsanering		0,368		0,368
- elektrisch varen		-0,175		-0,175
- innovatie energiebesparing gebouwde omgeving		-0,900		-0,900
Cluster Voorzieningen bevolking				
- lokaal emancipatiebeleid		-0,092 [@]		-0,092
Uitkeringen 2012		1.091,626	520,310	571,316 *
* waarvan:				
decentralisatie-uitkering RSP Zuiderzeelijn				pm
decentralisatie-uitkering Julianasluis				2,700
decentralisatie-uitkering cultuurparticipatie				8,123
decentralisatie-uitkering luchthavens				0,933
decentralisatie-uitkering ISV				59,034
decentralisatie-uitkering Topper-gelden bedrijventerreinen				24,330
decentralisatie-uitkering bodemsanering				56,797
decentralisatie-uitkering externe veiligheid				20,000

Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in dit hoofdstuk niet wordt toegelicht. Zie verzameltabel 2.2.

¹ Deze kolom is alleen ingevuld als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd.

² Zie tabel 1.1 (de definitieve opbouw tabel 2010) van de maartcirculaire provinciefonds van 3 maart 2011 (2011-2000048603).

4.2 Decentralisatie-uitkering ontwikkel

In het verdeelmodel wordt er rekening mee gehouden dat provincies in staat zijn een deel van de ijkpunten te financieren met eigen inkomsten uit de zogenaamde “overige eigen middelen” (OEM). Voor het variabele deel is gekozen om de opbrengsten van

energiebedrijven te betrekken in de verdeling. Hierbij wordt uitgegaan van de situatie van de verkoopopbrengsten in 2016. In onderstaande tabel wordt weergegeven welk rendement op de vermogens per provincie in de verdeling is betrokken en wat de omvang is van het variabele deel van de OEM. In de berekeningen wordt 35% van de opbrengst meegenomen bij een fictief rendementspercentage van 3%.

Variabele OEM in verdeling provinciefonds, in miljoenen euro's

	Opbrengst energie- bedrijven met fictief rendement van 3%	Variabel deel OEM in verdeling (35%)
Groningen	25,153	8,804
Friesland	45,161	15,806
Drenthe	9,613	3,364
Overijssel	82,199	28,769
Gelderland	163,066	57,073
Utrecht	19,391	6,787
Noord-Holland	52,162	18,257
Zuid-Holland	7,091	2,482
Zeeland	28,633	10,021
Noord-Brabant	131,696	46,093
Limburg	67,977	23,792
Flevoland	0,302	0,106
Totaal	632,444	221,356

De genoemde bedragen zijn in verdeeltechnische zin ondergebracht in de decentralisatie-uitkering ontwikkel (zie bijlage 11). In die decentralisatie-uitkering is 75% van de ontwikkeltaken (zowel het maatstafendeel als de bedragen per provincie) ondergebracht. Op die bedragen is het variabel deel OEM in mindering gebracht. Het percentage van 75 is gehanteerd om voor elke provincie op een positief bedrag uit te komen. Ten slotte is de resterende 25% van de bedragen per provincie voor ontwikkeltaken aan de decentralisatie-uitkering toegevoegd.

Op de decentralisatie-uitkering is de uitkeringsfactor van toepassing. De middelen voor de ontwikkeltaken groeien (of krimpen) zo mee met het provinciefonds. De berekeningen zijn zo ingericht dat daarbij het nominale bedrag voor de variabele OEM niet wijzigt.

De wijze van verwerking heeft de voorkeur gekregen boven de uitname uit de algemene uitkering ten laste van de uitkeringsfactor, die in 2011 is gehanteerd bij de uitname van de korting van € 290 miljoen. Doorslaggevend is de inhoudelijke koppeling met de ontwikkeltaken, en in het verlengde daarvan het onaangetaast laten van de beheertaken.

4.3 Julianasluis

De Julianasluis (uit 1936) te Gouda ligt in de hoofdvaarweg De Gouwe en is onderdeel van de staande mast route. De provincie Zuid-Holland is eigenaar en beheerder van zowel de Julianasluis als De Gouwe. De Julianasluis is als verkenning opgenomen in het MIRT. Als basis voor verdere besluitvorming is er in 2008 door de provincie een verkenning uitgevoerd naar verschillende oplossingsrichtingen voor de capaciteit van de sluis.

Het Rijk draagt op verzoek van de provincie Zuid-Holland € 2,7 miljoen bij aan de aanleg van de Tweede Kolk van de Julianasluis op basis van de verkenning en vanuit het belang dat het Rijk hecht aan een bereikbare mainport Rotterdam en een goed ontsloten Greenport (A4 over water). Deze bijdrage zal in 2012 voor dit doel ter beschikking worden gesteld aan de provincie Zuid-Holland door middel van een decentralisatie-uitkering.

4.4 Verzameltabel overige wijzigingen

De opbouwtable 2012 in § 4.1 bevat een aantal wijzigingen die in dit hoofdstuk niet nader worden toegelicht. De wijzigingen zijn reeds toegelicht in voorgaande circulaire. Onderstaande tabel 4.4 geeft de vindplaats van de toelichting en het bedrag van de wijzigingen.

Tabel 4.4 Verzameltabel overige wijzigingen (opbouwtable 2012)

Onderwerp/maatregel	circulaire/vindplaats	g in EURmln
uitname pf	meircirculaire 2010, § 3.2	-20,000
RSP Zuiderzeelijn	maartcirculaire 2011, § 2.1	pm
bodemsanering	septembercirculaire 2010, § 2.6	0,368
Topper-gelden bedrijventerreinen	septembercirculaire 2010, § 2.3	24,330
ISV	meircirculaire 2010, § 3.5	76,387

4.5 Uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

De omvang van het provinciefonds (algemene, integratie- en decentralisatie-uitkeringen) 2012 bedraagt naar de huidige inzichten € 1.091,626 miljoen. De uitkeringsfactor voor 2012 ramen wij voorlopig op 1,003. De berekeningen van het nieuwe verdeelmodel gaan uit van een uitkeringsfactor van (nagenoeg) 1. De voorlopige bedragen per eenheid van de verdeelmaatstaven voor het uitkeringsjaar 2012 zijn opgenomen in bijlage 9 van deze circulaire. Bijlage 14 bij de meircirculaire van 2010 bevat een toelichting op de gegevens over de verdeelmaatstaven die voor de berekening van de uitkeringen worden gebruikt.

5. Meerjarenperspectief

5.1 Opbouw uitkeringen 2013-2016

Tabel 5.1 geeft een geactualiseerde meerjarenraming. De basis voor de raming is het bedrag voor de uitkeringen 2012 van € 1.091,626 miljoen, zijnde de som van de algemene uitkering en de decentralisatie-uitkeringen (zie tabel 5.1). Wij lichten in beginsel alleen die onderdelen van de opbouwtabel toe die ten opzichte van de decembercirculaire van 2010 zijn gewijzigd en die niet reeds eerder in deze circulaire zijn toegelicht.

Tabel 5.1 Opbouw uitkeringen 2013-2016, in miljoenen euro's

	2013	2014	2015	2016
Uitkeringen vorig jaar	1.091,626	1.103,894	1.111,672	967,709
Algemene mutaties				
- accres	10,000	25,000	10,000	pm
- aanvullende algemene mutatie	1,000	1,000	1,000	
- uitname pf	10,000			
Cluster Bestuur				
- verminderen aantal politieke ambtsdragers			-10,000	
Cluster Verkeer en Vervoer				
- RSP Zuiderzeelijn	pm	pm	pm	pm
- Julianasluis	-2,700			
Cluster Economische Zaken				
- luchthavens			-0,933	
- Topper-gelden bedrijventerreinen	0,589	-13,042	-11,877	
Cluster Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening				
- ISV	1,602	-5,180	-55,456	
Cluster Water en milieu				
- bodemsanering	-0,100		-56,697	
Cluster Voorzieningen bevolking				
- afloop du cultuurparticipatie	-8,123			
- externe veiligheid			-20,000	
- Overheveling Jeugdzorg				-90,000
Totaal uitkeringen	1.103,894	1.111,672	967,709	877,709
waarvan:				
algemene uitkering	940,709	966,709	967,709	877,709
decentralisatie-uitkeringen				
- du vermogens	pm	pm	pm	pm
- ISV	60,636	55,456		
- luchthavens	0,933	0,933		
- bodemsanering	56,697	56,697		
- externe veiligheid	20,000	20,000		
- bedrijventerreinen	24,919	11,877		

5.2 Algemene uitkering, tabel uitkeringsfactoren

Wij geven in tabel 5.2 een indicatie van de ontwikkeling van de uitkeringsfactor voor de jaren 2013-2016. In de tabel is rekening gehouden met de accressen en overige mutaties zoals opgenomen in § 5.1. Bij de berekening van de uitkeringsfactor is uitgegaan van een trendmatige groei van de uitkeringsbasis met 2%, een percentage dat is ontleend aan het verdeelmodel van vóór 2012. In de raming is begrepen een jaarlijkse groei van 4,1% in de maatstaf aangaande de MRB-capaciteit. De tabel bevat de maatregelen en beleidsvoornemens zoals opgenomen in tabel 5.1.

De genoemde getallen hebben betrekking op de uitkeringsfactor zonder het effect van de verschuiving van de algemene uitkering naar de decentralisatie-uitkering in verband met de decentralisatie-uitkering vermogens.

6. Overige mededelingen

6.1 Loon- en prijsontwikkeling

Wij geven zoals gebruikelijk een indicatie voor de loon- en prijsontwikkeling die van invloed is op de overheidsuitgaven. De gegevens zijn afkomstig van het Centraal Planbureau (CPB). Het betreft macro-indicatoren, die een beeld geven van de algemene trendmatige ontwikkeling. Zij zijn met de nodige terughoudendheid toe te passen op individueel provinciaal niveau.

Tabel 6.1 geeft de twee loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector: de prijsmutaties van de netto materiële overheidsconsumptie (goederen en diensten) en van de lonen en salarissen. Daarnaast wordt de prijsmutatie van het Bruto Binnenlandse Product (pBBP) vermeld. Deze indicator is voor het provinciefonds van belang, omdat zij door het Rijk op alle beleidsterreinen als deflator wordt gebruikt om de nominale uitgaven reëel te maken. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB (www.cpb.nl), met name de rubriek CPB-Informatief en het Centraal Economisch Plan 2011 (CEP2011).

Tabel 6.1 Prijsmutaties per jaar 2009-2012

	2009	2010	2011	2012
overheidsconsumptie				
- netto materiële consumptie	1,10%	1,00%	2½%	2¼%
- lonen en salarissen	2,60%	2,30%	¾%	3,00%
algemene prijsontwikkeling				
- prijsmutatie BBP	0,00%	1,40%	1,50%	2,25%

Bron: CEP2011.

6.2 Evaluatie BTW-compensatiefonds (BCF)

Bij het BTW-compensatiefonds (BCF) kunnen gemeenten en provincies onder bepaalde voorwaarden de door hen betaalde BTW terugontvangen. In 2010 heeft er een beleidsdoorlichting van het BCF plaatsgevonden, die was gericht op de effectiviteit en doelmatigheid van het BCF over de periode 2003-2009. Op 13 september 2010 is de beleidsdoorlichting aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstukken II, 2010-2011, 31 935, nr.7).

Op 10 maart 2011 is de inhoudelijke kabinetsreactie aangeboden aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 2010-2011, 31 935, nr. 9). Hierin spreekt het kabinet zich uit voor continuering van het BCF voor gemeenten, provincies en Wgr-plus regio's. Daarnaast is er in dezelfde Kamerbrief een onderzoek aangekondigd naar de mogelijkheid om de uitvoering door de Belastingdienst bij één eenheid te centraliseren, aangezien zowel gemeenten als provincies deze optie beschouwen als een mogelijke oplossing voor de door hen gesignaleerde uitvoeringsproblemen. Het nieuwe Landelijk Kantoor Belastingregio's van de Belastingdienst heeft het onderzoek uitgevoerd en daarbij naar verschillende vormen van centralisering gekeken. Uiteindelijk is gekozen voor centralisering van de kennis rondom en het toezicht op het BCF. Concreet betekent dit dat er een overlegplatform komt tussen de VNG, het IPO en de Belastingdienst om uitvoeringsproblemen te bespreken die de individuele casus overstijgen. Ook komt er een platform voor toezichthouders voor inhoudelijke vaktechnische afstemming, en een jaarlijkse kwaliteitstoets op het toezicht op het BCF. Volledige centralisering van de uitvoering bleek niet mogelijk, aangezien de Belastingdienst een integrale klantbenadering kent. Dat wil zeggen dat gemeenten voor al hun belastingmiddelen (loonbelasting, omzetbelasting, etc.) door een belastinginspecteur beoordeeld worden. Volledige centralisering van het BCF levert onherroepelijk afstemmingsproblemen op ten aanzien van de overige belastingmiddelen. Daarbij zijn er met name tussen de ondernemers BTW (aftrekbaar via de Wet Omzetbelasting) en de niet-ondernemers BTW (compensabel via de Wet op het BTW-compensatiefonds) sterke dwarsverbanden die in onderlinge samenhang getoetst moeten worden.

Met de keuze voor centralisering van de kennis rondom en het toezicht op het BCF zijn alle nog openstaande actiepunten naar aanleiding van de beleidsdoorlichting afgesloten.

Bijlagen

Meicirculaire provinciefonds 2011

Verdeling bedragen per eenheid 2011 over de clusters

	<i>inwoners</i>	<i>inwoners > 640.000</i>	<i>inwoners met OAD > 1500/km2</i>	<i>inwoners met OAD < 1000/km2</i>	<i>land</i>	<i>water</i>	<i>groen</i>	<i>gewogen weglengte</i>	<i>wkk</i>	<i>vast bedrag</i>	<i>opcenter hoofdsom MRB</i>
Cluster Bestuur	2,92	0,61								4.198.922,42	
Cluster Infrastructuur	8,08	0,10	6,54	0,31	24,12	14,72		21.336,19		158.786,15	
Cluster Water en Milieu	5,36	0,37	2,36	-0,47	7,14	4,48	0,09	-334,62	0,66	712.145,72	
Cluster Ruimte	2,86	3,17	3,04		6,15	13,32	16,65		0,00	232.100,14	
Cluster Voorzieningen	0,71	7,59	0,95	18,41	8,07					2.592.524,38	
Cluster Inkomsten											-55,52
Niveau uitkeringsjaar 2010	19,93	11,84	12,89	18,25	45,48	32,52	16,74	21.001,57	0,66	7.894.478,81	-55,52
<i>Mutaties 2011</i>											
Cluster Bestuur											
Cluster Infrastructuur											
Cluster Water en Milieu										-406.401,85	
Cluster Ruimte	-0,01				0,01						
Cluster Voorzieningen											
Cluster Inkomsten											
Niveau uitkeringsjaar 2011 stand deze circulaire	19,92	11,84	12,89	18,25	45,49	32,52	16,74	21.001,57	0,66	7.488.076,96	-55,52

(*) Het vaste bedrag geeft in deze tabel het minimum-niveau per provincie aan. Het vaste bedrag van Fryslân is hoger. Zie bijlage 2.

Bijlage 1 (vervolg)

Verdeling bedragen per eenheid 2011 over de clusters

pagina 2

	<i>inwoners</i>	<i>inwoners > 640.000</i>	<i>inwoners met OAD > 1500/km²</i>	<i>inwoners met OAD < 1000/km²</i>	<i>land</i>	<i>water</i>	<i>groen</i>	<i>gewogen weglengte</i>	<i>wkk</i>	<i>vast bedrag*</i>	<i>opcenten hoofdsom MRB</i>
Cluster Bestuur	2,92	0,61								4.198.922,42	
Cluster Infrastructuur	8,08	0,10	6,54	0,31	24,12	14,72		21.336,19		158.786,15	
Cluster Water en Milieu	5,36	0,37	2,36	-0,47	7,14	4,48	0,09	-334,62	0,66	305.743,87	
Cluster Ruimte	2,85	3,17	3,04		6,16	13,32	16,65		0,00	232.100,14	
Cluster Voorzieningen	0,71	7,59	0,95	18,41	8,07					2.592.524,38	
Cluster Inkomsten											-55,52
Niveau uitkeringsjaar 2011 stand deze circulaire	19,92	11,84	12,89	18,25	45,49	32,52	16,74	21.001,57	0,66	7.488.076,96	-55,52

(*) Het vaste bedrag geeft in deze tabel het minimum-niveau per provincie aan. Het vast bedrag van Friesland is apart verhoogd met 953.000. Zie bijlage 2.

Tabel 1 Verdeling algemene uitkering 2011 (in eenheden)

	Fysieke gegevens									
	<i>Aantal inwoners</i>	<i>Aantal inwoners met minimum van 640.000</i>	<i>Aantal inwoners in stedelijke gebieden</i>	<i>Aantal inwoners in landelijke gebieden met maximum van 607.000</i>	<i>Hectaren land</i>	<i>Hectaren water</i>	<i>Hectaren groen</i>	<i>Gewogen kilometers weglengte</i>	<i>Warmtekracht-- koppeling over 2008</i>	<i>Opbrengst per opcent MRB over 2009</i>
Groningen	579.036	640.000	162.750	330.660	232.577	63.428	203.050	517	2.423.546	569.631,31
Fryslân	647.282	647.282	110.110	454.340	334.094	240.781	300.987	490	393.763	684.307,80
Drenthe	491.411	640.000	40.640	354.620	263.894	4.140	235.251	361	1.164.505	554.117,78
Overijssel	1.134.465	1.134.465	351.300	546.720	332.518	9.568	287.988	650	755.605	1.194.549,19
Gelderland	2.004.671	2.004.671	556.710	607.000	497.000	16.651	418.415	1.204	2.090.838	2.112.392,88
Utrecht	1.228.794	1.228.794	622.020	357.280	138.382	6.530	103.366	414	117.040	1.459.745,16
N-Holland	2.691.477	2.691.477	1.749.280	586.350	266.590	142.586	191.872	701	2.322.163	2.809.893,62
Z-Holland	3.528.324	3.528.324	2.414.010	581.090	281.023	60.827	189.585	682	7.347.882	3.330.781,65
Zeeland	381.530	640.000	66.960	257.780	178.605	114.784	152.241	398	2.732.127	429.221,69
N-Brabant	2.454.215	2.454.215	821.420	607.000	491.565	16.611	396.089	778	2.747.833	2.922.935,25
Limburg	1.122.627	1.122.627	318.890	593.270	215.028	5.894	167.821	574	1.655.003	1.187.032,17
Flevoland	<u>391.967</u>	<u>640.000</u>	<u>150.360</u>	<u>133.460</u>	<u>141.588</u>	<u>99.641</u>	<u>123.158</u>	<u>404</u>	<u>271.623</u>	<u>650.453,29</u>
Totaal	16.655.799	17.371.855	7.364.450	5.409.570	3.372.864	781.441	2.769.823	7.173	24.021.929	17.905.061,79

Bijlage 2 (vervolg)

Tabel 2 Verdeling algemene uitkering 2011

	bedragen in basis									
	<i>inwoners</i>	<i>Inwoners met minimum van 640.000</i>	<i>Inwoners in stedelijke landelijke gebieden</i>	<i>Inwoners in met maximum van 607.000</i>	<i>Hectaren land</i>	<i>Hectaren water</i>	<i>Hectaren groen</i>	<i>Gewogen kilometers weglengte</i>	<i>Warmtekracht--koppeling</i>	<i>Vast bedrag</i>
Pijs per eenheid	19,92	11,84	12,89	18,25	45,49	32,52	16,74	21.001,57	0,66	7.488.076,96
Groningen	11.534.397	7.577.600	2.097.848	6.034.545	10.579.928	2.062.679	3.399.057	10.857.812	1.599.540	7.488.077
Fryslân	12.893.857	7.663.819	1.419.318	8.291.705	15.197.936	7.830.198	5.038.522	10.290.769	259.884	8.441.077
Drenthe	9.788.907	7.577.600	523.850	6.471.815	12.004.538	134.633	3.938.102	7.581.567	768.573	7.488.077
Overijssel	22.598.543	13.432.066	4.528.257	9.977.640	15.126.244	311.151	4.820.919	13.651.021	498.700	7.488.077
Gelderland	39.933.046	23.735.305	7.175.992	11.077.750	22.608.530	541.491	7.004.267	25.285.890	1.379.953	7.488.077
Utrecht	24.477.576	14.548.921	8.017.838	6.520.360	6.294.997	212.356	1.730.347	8.694.650	77.247	7.488.077
N-Holland	53.614.222	31.867.088	22.548.219	10.700.888	12.127.179	4.636.897	3.211.937	14.722.101	1.532.628	7.488.077
Z-Holland	70.284.214	41.775.356	31.116.589	10.604.893	12.783.736	1.978.094	3.173.653	14.323.071	4.849.602	7.488.077
Zeeland	7.600.078	7.577.600	863.114	4.704.485	8.124.741	3.732.776	2.548.514	8.358.625	1.803.204	7.488.077
N-Brabant	48.887.963	29.057.906	10.588.104	11.077.750	22.361.292	540.190	6.630.530	16.339.221	1.813.570	7.488.077
Limburg	22.362.730	13.291.904	4.110.492	10.827.178	9.781.624	191.673	2.809.324	12.054.901	1.092.302	7.488.077
Flevoland	7.807.983	7.577.600	1.938.140	2.435.645	6.440.838	3.240.325	2.061.665	8.484.634	179.271	7.488.077
Totaal	331.783.516	205.682.763	94.927.761	98.724.653	153.431.583	25.412.461	46.366.837	150.644.262	15.854.473	90.809.924

Bijlage 2 (vervolg)

Tabel 3 Verdeling algemene uitkering 2011

	Bedragen						
	<i>bruto- uitkerings- basis</i>	<i>opbrengst motorrijtuigen- belasting *)</i>	<i>netto- uitkeringsbasis</i>	<i>algemene uitkering</i>	<i>corr. bedragen cfm. bijlage 3 bij Stb. 1997, 526 (in €)</i>	<i>corr. bedragen x (uf 2011/uf 1998)</i>	<i>herberekenende gecorrigeerde algemene uitkering</i>
Groningen	63.231.482	-22.302.767	40.928.715	58.038.031	1.960.371	2.474.268	60.512.299
Fryslân	77.327.086	-26.792.694	50.534.392	71.659.142	125.911	158.918	71.818.060
Drenthe	56.277.661	-21.695.366	34.582.295	49.038.635	1.149.685	1.451.066	50.489.701
Overijssel	92.432.617	-46.770.168	45.662.448	64.750.594	-1.794.372	-2.264.753	62.485.841
Gelderland	146.230.301	-82.706.490	63.523.811	90.078.492	-1.090.191	-1.375.976	88.702.516
Utrecht	78.062.368	-57.153.383	20.908.986	29.649.511	1.436.428	1.812.977	31.462.488
N-Holland	162.449.234	-110.015.727	52.433.507	74.352.140	-3.501.354	-4.419.208	69.932.932
Z-Holland	198.377.285	-130.410.049	67.967.236	96.379.390	-2.069.841	-2.612.434	93.766.955
Zeeland	52.801.214	-16.805.311	35.995.903	51.043.170	3.234.066	4.081.852	55.125.022
N-Brabant	154.784.602	-114.441.644	40.342.957	57.207.411	751.844	948.934	58.156.345
Limburg	84.010.204	-46.475.854	37.534.349	53.224.728	494.440	624.054	53.848.782
Flevoland	<u>47.654.179</u>	-25.467.189	<u>22.186.990</u>	<u>31.461.756</u>	<u>-696.987</u>	-879.697	30.582.059
Totaal	1.213.638.232	-701.036.642	512.601.590	726.883.000	0	0	726.883.000

*) Dit is de opbrengst per opcent over 2009 maal het bedrag per eenheid, gedeeld door de uitkeringsfactor.

Uitkeringsfactoren	
Uitkeringsfactor 1998	1,123508
Uitkeringsfactor 2011	1,418027

Tabel 1 Verdeling integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2011

	<i>ivm uitname provinciefonds</i>	<i>uitname muskus- en beverrattenbestrijding</i>	<i>rivierdijkversterking/ hoofdwaterkeringen</i>	<i>cultuurparticipatie</i>	<i>lokaal eman- cipatiebeleid</i>	<i>SLOK</i>	<i>elektrisch varen</i>	<i>bodemsanering</i>
Groningen	7.929.336	53.437	0	309.681	46.154	78.498	0	2.232.744
Fryslân	9.020.434	22	0	434.395	46.154	92.629	175.000	3.657.177
Drenthe	18.147.819	50.668	0	298.118	0	78.094	0	1.239.143
Overijssel	4.540.847	611.464	1.361.341	528.681	0	101.918	0	8.748.492
Gelderland	15	1.761.296	40.840.659	1.115.890	0	139.889	0	12.053.915
Utrecht	11.924.930	277.228	0	602.888	0	88.858	0	1.385.337
Noord-Holland	21.306.494	3.201.317	0	1.066.022	0	144.958	0	6.134.373
Zuid-Holland	66.696.765	1.992.098	0	1.460.552	0	167.906	0	9.150.970
Zeeland	5.111.135	760.187	0	300.593	0	51.246	0	470.611
Noord-Brabant	12.899.514	1.797.817	0	1.276.661	0	112.180	0	10.408.470
Limburg	12.014.535	1.434.439	0	576.616	0	92.998	0	720.015
Flevoland	27.766.176	529.027	0	152.865	0	72.825	0	<u>227.463</u>
Totaal	197.358.000	12.469.000	42.202.000	8.122.962	92.308	1.221.999	175.000	56.428.710

Bijlage 3 (vervolg)**Tabel 2 Decentralisatie-uitkering FES-gelden bedrijventerreinen 2011**

project	provincie	bedrag
KennisparkTwente	Overijssel	550
Chemelot	Limburg	672
Aviolanda Woensdrecht	Noord-Brabant	200
De Run Veldhoven	Noord-Brabant	103
Vlissingen Stadshavens	Zeeland	463
Port Valley Rotterdam Stadshavens	Zuid-Holland	970
Drechtsteden	Zuid-Holland	550
Winkelsteeg/Novio Tech Camput	Gelderland	802
Totaal		4310

Verdeling totale uitkeringen 2011

	<i>Algemene uitkering 2011 *)</i>	<i>Decentralisatie- integratie-uitkeringen 2011 **)</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds 2011</i>
Groningen	60.512.299	32.107.450	92.619.749
Fryslân	71.818.060	29.326.839	101.144.899
Drenthe	50.489.701	23.880.335	74.370.036
Overijssel	62.485.841	24.039.452	86.525.293
Gelderland	88.702.516	69.972.172	158.674.688
Utrecht	31.462.488	20.207.848	51.670.336
Noord-Holland	69.932.932	42.238.152	112.171.084
Zuid-Holland	93.766.955	104.855.756	198.622.711
Zeeland	55.125.022	13.241.873	68.366.895
Noord-Brabant	58.156.345	40.626.511	98.782.856
Limburg	53.848.782	23.639.950	77.488.732
Flevoland	<u>30.582.059</u>	<u>31.080.793</u>	<u>61.662.852</u>
Totaal	726.883.000	455.217.131	1.182.100.131

*) Zie deze circulaire bijlage 10, tabel 3, laatste kolom.

***) Zie deze circulaire bijlage 11, tabel 2, laatste kolom.

Voorschotten eerste 26 termijnen 2011 op de uitkeringen over 2011*)

	<i>Algemene uitkering 2011</i>	<i>Decentralisatie- en Integratie-uitkeringen 2011</i>	<i>Uitkeringen uit het provincie- fonds 2011</i>
Groningen	31.670.782	8.779.186	40.449.968
Fryslân	37.515.114	10.030.592	47.545.706
Drenthe	26.387.348	11.967.384	38.354.732
Overijssel	32.585.436	10.784.514	43.369.950
Gelderland	46.296.250	34.538.478	80.834.728
Utrecht	16.202.576	9.468.082	25.670.658
Noord-Holland	35.748.336	21.963.838	57.712.174
Zuid-Holland	48.665.890	52.712.270	101.378.160
Zeeland	28.821.988	6.541.002	35.362.990
Noord-Brabant	30.159.844	20.968.220	51.128.064
Limburg	28.146.222	11.943.334	40.089.556
Flevoland	15.831.400	15.729.636	31.561.036
Totaal	378.031.186	215.426.536	593.457.722

*) De bedragen in deze bijlage zijn 26 keer (26 termijnen) van de bedragen uit bijlage 13 van de septembercirculaire 2010, afgerond op hele euro's

Voorschotten laatste 24 termijnen 2011 op de uitkeringen over 2011*)

	<i>Algemene uitkering 2011</i>	<i>Decentralisatie- en Integratie-uitkeringen 2011</i>	<i>Uitkeringen uit het provincie- fonds 2011</i>
Groningen	28.841.517	23.328.264	52.169.781
Fryslân	34.302.946	19.296.247	53.599.193
Drenthe	24.102.353	11.912.951	36.015.304
Overijssel	29.900.405	13.254.938	43.155.343
Gelderland	42.406.266	35.433.694	77.839.960
Utrecht	15.259.912	10.739.766	25.999.678
Noord-Holland	34.184.596	20.274.314	54.458.910
Zuid-Holland	45.101.065	52.143.486	97.244.551
Zeeland	26.303.034	6.700.871	33.003.905
Noord-Brabant	27.996.501	19.658.291	47.654.792
Limburg	25.702.560	11.696.616	37.399.176
Flevoland	14.750.659	15.351.157	30.101.816
Totaal	348.851.814	239.790.595	588.642.409

*) De bedragen in deze bijlage zijn het verschil van de overeenkomstige bedragen in bijlage 4 en 5 van deze circulaire

Bijlage 7

Termijnbedragen laatste 24 termijnen 2011 op de uitkeringen over 2011*)

	<i>Algemene uitkering 2011</i>	<i>Decentralisatie- en Integratie-uitkeringen 2011</i>	<i>Uitkeringen uit het provincie- fonds 2011</i>
Groningen	1.201.730	972.011	2.173.741
Fryslân	1.429.289	804.010	2.233.299
Drenthe	1.004.265	496.373	1.500.638
Overijssel	1.245.850	552.289	1.798.139
Gelderland	1.766.928	1.476.404	3.243.332
Utrecht	635.830	447.490	1.083.320
Noord-Holland	1.424.358	844.763	2.269.121
Zuid-Holland	1.879.211	2.172.645	4.051.856
Zeeland	1.095.960	279.203	1.375.163
Noord-Brabant	1.166.521	819.095	1.985.616
Limburg	1.070.940	487.359	1.558.299
Flevoland	614.611	639.632	1.254.243
Totaal	14.535.493	9.991.274	24.526.767

*) De bedragen in deze bijlage zijn de bedragen uit bijlage 6 gedeeld door 24

Te verlenen voorschotten op de uitkeringen over 2011 vanaf 3 januari 2011 *)

	<i>Algemene uitkering 2011</i>	<i>Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2011</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds 2010</i>
Groningen	1.218.107	337.661	1.555.768
Fryslân	1.442.889	385.792	1.828.681
Drenthe	1.014.898	460.284	1.475.182
Overijssel	1.253.286	414.789	1.668.075
Gelderland	1.780.625	1.328.403	3.109.028
Utrecht	623.176	364.157	987.333
Noord-Holland	1.374.936	844.763	2.219.699
Zuid-Holland	1.871.765	2.027.395	3.899.160
Zeeland	1.108.538	251.577	1.360.115
Noord-Brabant	1.159.994	806.470	1.966.464
Limburg	1.082.547	459.359	1.541.906
Flevoland	608.900	604.986	1.213.886
Totaal	14.539.661	8.285.636	22.825.297

*) De bedragen in deze bijlage zijn gelijk aan de bedragen uit bijlage 12 van de septembercirculaire 2010 gedeeld door 50, afgerond op hele euro's.

Bijlage pm

Toelichting bij de verdeelmaatstaven van de algemene uitkering uit het provinciefonds voor 2011

Aantal inwoners, aantal inwoners met een minimum van 640.000,

De gegevens van het aantal inwoners zijn afkomstig van CBS-statline en betreffen de stand 1 januari van het jaar 2011.

Hectaren land en water

De gegevens van de hectaren land en hectaren water zijn afkomstig van het CBS. Het CBS publiceert de gegevens op Statline (zie hoofdgroep *Nederland regionaal; kerncijfers; regionale kerncijfers Nederland*, selectie *Bodemgebruik; oppervlakte*). De gegevens van het aantal inwoners zijn afkomstig van CBS-statline en betreffen de ramingen voor het jaar 2011.

Inwoners in stedelijke en landelijke gebieden

In deze circulaire zijn voor het uitkeringsjaar 2011 de voorlopige ramingen geschat door bij de definitieve aantallen stedelijk en landelijk gebied over 2010, de verschillen tussen voorlopige CBS-gegevens 2011 en die van 2010 op te tellen. Voor de CBS-gegevens (zie hoofdgroep *Nederland regionaal; Ruimtelijke gegevens, maatstaven ruimtelijke gegevens Fvw*, selectie *Inwoners stedelijk en landelijk gebied*).

Hectaren groen

Het aantal hectaren groen wordt ontleend aan de Statline-publicatie Bodemgebruik in Nederland (zie hoofdgroep *Nederland regionaal; milieu, natuur en ruimte, bodemgebruik in Nederland*, selectie *Landbouw en Bos & natuur*). In 2006 heeft het CBS de gegevens 2003 gepubliceerd. De maatstaf bestaat uit de som van het aantal hectaren dat per provincie in gebruik is voor de volgende categorieën grond:

- agrarisch terrein;
- bos en open natuurlijk terrein

Op dit moment worden de gegevens geactualiseerd met een frequentie van eens per drie jaar. Dit impliceert dat de verdeelmaatstaf groen eveneens eenmaal per drie jaar wordt aangepast aan de meest recente gegevens.

Gewogen kilometers weglengte

De gegevens over de verdeelmaatstaf gewogen kilometers weglengte zijn bevroren naar de toestand per 1 januari 1993. De gegevens per provincie zijn vastgelegd in de ministeriële Regeling meet- en rekenregels verdeelmaatstaven en vaststelling kilometers gewogen

weglengte provinciefonds. Deze regeling is gepubliceerd in de Staatscourant van 24 december 1997, nummer 248. De regeling zal nog worden aangevuld met de spelregels provinciale herindeling.

Warmtekrachtkoppeling

Gezien de mogelijke dynamiek in de gegevens van de maatstaf warmtekrachtkoppeling (wkk) is er voor gekozen om met definitieve cijfers wkk te werken. Rekening houdend met het tijdstip waarop de definitieve cijfers door het CBS geleverd kunnen worden betekent dit dat voor het jaar 2011 met cijfers wkk van 2008 wordt verdeeld. De door het CBS aangeleverde gegevens wkk 2008 betreffen de *capaciteit* per provincie van de wkk-installaties, overigens exclusief de capaciteit van installaties bij en voor huishoudens (onder andere stadsverwarming) en exclusief de openbare elektriciteitsproductie via wkk-installaties. Het gaat om zowel de capaciteit in warmte (in Megajoule per uur) als om de capaciteit in elektriciteit (in kilowatt). De aangeleverde gegevens voor de capaciteit in warmte zijn omgerekend naar het aantal kilowatt.

Opbrengst per opcent MRB

Het ministerie van Financiën verstrekt de gegevens over de opbrengst van de opcenten die per provincie worden geheven op de motorrijtuigenbelasting. De verdeling voor 2011 is gebaseerd op de definitieve opbrengstgegevens over 2009. Deze gegevens zijn geleverd door het team Bedrijfsvoering van het directoraat-generaal Belastingdienst van het ministerie van Financiën.